تاریخ علم

تاریخ علم در اسلام و ایران به روایت دکتر علی‌اکبر ولایتی
(مروری بر گذشته - بخش ۳۷)

مراتب علم و فضل ابن‌سینا-۱۷

روزنامه «فرهیختگان» پیش از این، در ستونی تحت عنوان «تاریخ علم در اسلام و ایران» به تبیین مباحث علمی و دقیق تاریخ این مبحث مهم و مطرح در مجامع علمی روز می‌پرداخت. بن‌مایه این رشته مقالات، اساسا مباحثی بود که دکتر علی‌اکبر ولایتی در برنامه تلویزیونی «ایران، از شبکه دوم سیما بیان کرده و سپس، بنا به درخواست‌های متعدد اساتید، پژوهشگران و دانشجویان، جهت تبیین دقیق‌تر مباحث و ارائه مستندات این مطالب، برای چاپ در روزنامه، تنظیم کرده بودند. روزنامه «فرهیختگان» در پاسخ به درخواست‌های مکرر خوانندگان، مطابق گذشته به چاپ این مجموعه ادامه خواهد داد. البته به جهت اتصال و پیوستگی مباحث، پیش از شروع مباحث جدید، نگاه و مروری خواهیم داشت به مباحث گذشته که در همین ستون منتشر خواهد شد.

"

یکی از بیماری‌هایی که ابن‌سینا در کتاب قانون از میان بیماری‌های قلب شرح می‌دهد پریکاردیت‌های حاد و بامایع است که در آن پاره به‌درستی چنین می‌گوید: «اگر ماده رطوبتی در میان قلب و نیام آن جمع شود و اگر این ماده رطوبتی بسیار باشد بر قلب فشار می‌آید و قلب از گسترش باز می‌ماند و اگر ورم گرم در قلب پیدا شود بیمار فورا می‌میرد. ولی اگر ورم قلب سرد باشد مرگ بیمار فوری نیست.» اما می‌افزاید: «به‌ندرت اتفاق می‌افتد که ورم در قلب پیش آید و بیشتر، پرده قلب دچار ورم می‌شود. اگر قرحه‌ای در قلب پیش آید خونی سیاه از بینی می‌ریزد و بیمار می‌میرد. ممکن است در رگ‌های قلب راه‌بندان‌های زبان‌آوری روی دهد و کنش‌های قلب به کاستی گراید.»[1] این سخن حکایت از آن دارد که احتمالا ابن‌سینا کاهش کار قلب را در پی آسیب‌های رگ‌های قلب از نظر بالینی می‌شناخته است. جز این هم، ابن‌سینا از پیسروزیت[2] یاد می‌کند که در آن پریکارد همراه با دیگر غشاهای پوششی مانند پلور یا شکم همگی آزرده می‌شوند. پس از بیان این کلیات، ابن‌سینا (کتاب سوم، بخش ۱، صص ۵۱۷-۵۱۲) به نشانه‌شناسی بیماری‌های قلبی می‌پردازد؛ ولی چون تشریح انسان مرده ممکن نبود از این روی، بیشتر داده‌های او بر پایه تشریح حیوانات اهلی است که مسلما بیماری آنها با آنچه در انسان دیده می‌شود تفاوتی فراوان دارد.[3] ابن‌سینا (کتاب سوم، بخش ۱، ص ۵۱۷) از ۸ نشانه در شناسایی قلب یاد می‌کند که جز آنچه درباره نبض و نفس و نیروی بدنی است، بقیه ارزش نشانه‌شناسی بالینی ندارند، هرچند ممکن است در روان‌شناسی و علم شناخت امزجه به کار آیند. ابن‌سینا (ص ۵۲۳) بر این نظر بوده که علت بیماری قلب و نوع بیماری قلب را باید در مزاج غیرطبیعی قلب جست‌وجو کرد. اگر شخصی بیمار از ناتوانی و از بین رفتن نیروی بدن و گدازیدن و آب شدن بدن شکایت دارد باید حال او را بررسی کرد و اگر سببی تازه و یا پیشین پیدا نشود و اشتراک اندام دیگری در به‌وجود آوردن این حالت در کار نباشد باید اندیشید که قلب دچار سوءمزاج است و اگر تپش و پریدن قلب نیز در کشف سوءمزاج به درجه‌ای برسد که بیمار غش کند باید دانست که بیمار به پایان [راه] رسیده است.

ابن‌سینا در «فن یازدهم» کتاب قانون (کتاب سوم، بخش ۱، ص ۵۲۵)، نشانه‌های ورم گرم قلب را چنین می‌شمرد:

«۱. پیدایش اختلاف شگرف در نبض که پیش از آن سابقه نداشته است»

«۲. بدن بیمار به‌شدت داغ و ملتهب می‌شود و این التهاب در اطراف اندام‌های تنفسی بیشتر است»

«۳. بیمار درحال نفس کشیدن، حتی اگر بیشترین هوا را نفس کشد و سردترین هوا را ببلعد، مثل آن است که اصلا نفس نکشیده است»

«۴. غش کشیدن بیمار در پی قطع نفس و مرگ او»، این توصیف نشانه آشکار خبر خاد ربه در پی انفارکتوس حاد ماهیچه قلب، افزایش فشار خون شریانی و یا دیگر بیماری‌های حاد ماهیچه قلب است.[4]

پی‌نوشت:

۱- ابن‌سینا، حسین بن عبدالله (۱۳۶۳ - ۱۳۷۰). قانون در طب، ترجمه‌ال‌الرحمن شرفکندی، تهران، سروش، بخش ۱، ص ۵۱۵.

2- Polyseositis

۳- دانش‌پژوه، محمد (۱۳۸۴). «تاریخ شناخت دستگاه گردش خون و بیماری‌های آن در دوره اسلامی»، تاریخ علم، ش ۴، ص ۱۱۵.

۴- دانش‌پژوه، همان، صص ۱۱۷-۱۱۶

دکتر ولایتی مطرح کرد

ادعای اجرا نشدن مصوبات هیات‌امنا درست نیست

دکتر طهرانچی: باید در دانشگاه آزاد با تأسی از اندیشه‌های امام(ره) یک تحول بزرگ ایجاد شود

فرهیختگان مراسم گرامیداشت چهل‌ودومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی با شعار «دانشگاه آزاد اسلامی، مولود انقلاب اسلامی» صبح دیروز با حضور دکتر علی‌اکبر ولایتی رئیس هیات موسس و هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی و دکتر محمدمهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی به‌صورت حضوری و مجازی در سالن همایش کتابخانه مرحوم دکتر حبیبی واحد علوم‌وتحقیقات برگزار شد.
در ابتدای این مراسم که با حضور مجازی روسا و دبیران هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی در استان‌ها برگزار شد، دکتر ولایتی و دکتر طهرانچی به ایراد سخنانی پرداختند.

دانشگاه آزاد اسلامی مولود انقلاب اسلامی است

دکتر ولایتی، رئیس هیات‌موسس و هیات‌امنای دانشگاه آزاد اسلامی در مراسم گرامیداشت چهل‌ودومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، ضمن تبریک ایام میلاد حضرت فاطمه زهرا(س) و گرامیداشت ایام‌الله دهه فجر، با تاکید بر اینکه انقلاب اسلامی درواقع احیای اسلام بود، گفت: «تفکرات ضداسلامی سعی داشتند اسلام را به فراموشی بسپارند، اما اسلام همیشه زنده است و درطول ۱۴۰۰ سال گذشته هرگاه در معرض خطر قرار گرفت، احیا شد و هر روز و هربار زنده‌تر از گذشته است.» وی با بیان اینکه ایران همواره پرچمدار اسلام و تمدن اسلامی بوده است، گفت: «مردم ایران هیچ‌گاه در فداکاری برای اسلام کم نگذاشتند. ۴۲ سال از انقلاب اسلامی می‌گذرد. در اینده‌ای پیروزی، بیگانگان و عوامل ضدانقلاب گمان می‌کردند عمر انقلاب اسلامی کوتاه است، اما همه آنها رفتنی شدند و انقلاب اسلامی مانده است. دیدیم که ایران اسلامی ماندگار شد.» رئیس هیات‌موسس و هیات‌امنای دانشگاه آزاد اسلامی خاطرنشان کرد: «ایران ۲۰۰ سال تحت سلطه و فشار اجانب بود. یکی از مهم‌ترین کارهایی که انقلاب اسلامی انجام داد، این بود که ایران را نجات داد و آزاد کرد و اکنون می‌بینیم که آمریکا و اروپا در مواجهه با آن عاجز هستند و ان‌شاءالله انقلاب اسلامی پیروز است؛ چراکه انقلاب اسلامی متعلق به مردم است و مردم ایران، انقلابی هستند. به این دلیل که مردم ایران، مردمی بافرهنگ، متدین و پشتیبان انقلاب هستند، این انقلاب پیروز خواهد ماند.» دکتر ولایتی پیشرفت علمی را یکی از برکات انقلاب اسلامی عنوان کرد و افزود: «در سایه جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه‌ها توسعه یافته و جمعیت دانشجویی رشد داشته است و احمدالله این دستاوردها شکل گیری دانشگاه آزاد اسلامی به‌عنوان مولود انقلاب اسلامی است و زحمات زیادی برای آن کشیده شده است و البته در زمینه کیفیت، کارهای زیادی باید انجام داده و با تلاش دکتر طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و همکاران ایشان این فعالیت‌ها با جدیت دنبال می‌شود.» وی تصریح کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی باید هم علم داشته باشد و هم فرهنگ و باید برای فرهنگ هم به اندازه علم ارزش قائل شد، چراکه علم مطلق و بدون فرهنگ، آسیب‌رسان است. علم باید توسط فرهنگ مهار شود و جهت گیری و جهت‌یابی داشته باشد.» رئیس هیات‌موسس و هیات‌امنای دانشگاه آزاد اسلامی افزود: «دانشگاه آزاد اسلامی و همچنین مدارس سما باید در تعلیم و تربیت نمونه باشند و تربیت در آن مقدم باشد و عنوان اسلامی هم باید باسما باشد و ازسوی دیگر هم انتظار می‌رود با حضور دکتر خورسانه، معاون علوم‌انسانی و برنامه‌ریزی و به ویژه بخش‌ها این دانشگاه پیشتاز حوزه علوم‌انسانی هم باشد و در اتحاد با حوزه علمیه، علوم‌انسانی را پیشرفت دهد. امروز علوم‌انسانی اسلامی حرف‌های زیادی برای گفتن دارد و در غرب هرجا مکاتب مختلف غیرالهی، علوم‌انسانی را از حوزه الهی خارج کردند، به بن‌بست رسیدند و تجربه تلخی برای آنها شد. باید از این تجربه استفاده کرد و اسلام را در مرکز ارزش‌های بزرگ قرار داد.» دکتر ولایتی در بخش دیگری از سخنان خود تاکید کرد: «برخی می‌گویند هیات امنا موضعی را تصویب می‌کند، اما اجرا نمی‌شود؛ به هیچ‌وجه تاکید بر اینکه تصویب مناسب با امکانات دانشگاه تصویب می‌شود، به اجرا درمی‌آید. دانشگاه آزاد اسلامی دولتی نیست و باید هزینه‌های خود را تامین کند و روی پای خود بایستد.» وی به اقدامات اخیر تیم مدیریتی دانشگاه آزاد اسلامی اشاره کرد و افزود: «مصوبات خوبی در جلسه اخیر هیات امنای دانشگاه در جهت افزایش حقوق و مزایا تصویب شد که متعاقبا اجرایی می‌شود. اساتید و معلمان باید زندگی آرومندانه‌ای داشته باشند و ان‌شاءالله باز هم در این زمینه مصوباتی خواهیم داشت. اساتید و کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی یقین بدانند که همت مسئولان این است که دانشگاه آزاد اسلامی به‌سمت پیشرفت و تعالی حرکت کند و فعالیت‌های آن در حوزه علم و فرهنگ صورت گرفته، تداوم یابد تا دانشگاه به لحاظ فرهنگی، اخلاقی و اعتقادی آروموند باشد.»

حرکت بر مدار تحول الزام اصلی دانشگاه آزاد اسلامی است

دکتر محمدمهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در مراسم گرامیداشت چهل‌ودومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی که با شعار «دانشگاه آزاد اسلامی، مولود انقلاب اسلامی» در سالن همایش کتابخانه مرحوم دکتر حبیبی واحد علوم‌وتحقیقات برگزار شد، ضمن تبریک و بزرگداشت ایام‌الله دهه فجر گفت: «در این طلعت که دهه جهانی، امام‌خمینی(ره) پرچمی را برافراشتند و مردانه به‌پای آن ایستادند تا انقلابی رقم بخورد که ۴۲ سال پایدار بماند و سروش، بخش ۱، ص ۵۱۵.

3- Polyseositis

۳- دانش‌پژوه، محمد (۱۳۸۴). «تاریخ شناخت دستگاه گردش خون و بیماری‌های آن در دوره اسلامی»، تاریخ علم، ش ۴، ص ۱۱۵.

۴- دانش‌پژوه، همان، صص ۱۱۷-۱۱۶

دانشگاه آزاد اسلامی در گام دوم انقلاب به‌دنبال تحول است

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به فرمایشات مقام‌معظم‌رهبری در ۱۴ خرداده‌ماه سال‌جاری گفت: «مقام‌معظم‌رهبری بسیار زیبا و فرزانه، حضرت امام‌خمینی(ره) را به‌عنوان امام تحول به ما معرفی کردند که تمام تحولات خود را از خدا می‌دانست. اگر به این فرمایشات توجه کنیم، به نکته‌های مهمی پی خواهیم برد که هر تحولی به آن نیاز دارد و دانشگاه آزاد اسلامی در گام دوم که به‌دنبال تحول است، باید از این فرمایشات نهایت بهره را ببرد.»

دکتر طهرانچی با بیان اینکه به فرموده مقام‌معظم‌رهبری هر تحولی نیاز به یک پشتوانه فکری دارد، تصریح کرد: «رهبر معظم انقلاب بر این نکته تاکید دارند که هر حرکت بی‌پشتوانه فکری را نمی‌توان تحول دانست، بنابراین باید از دارایی‌های معنوی خود در این زمینه استفاده کنیم که این دارایی‌ها عبارتند از: احکام اسلام، مقررات اسلامی، آیات کریمه قرآن و کلام اهل‌بیت(ع). درواقع باید با استفاده از این دارایی‌های معنوی، تحول ایجاد کنیم. همچنین مقام‌معظم‌رهبری می‌فرمایند «هر تحولی به تحولات بینشی و فرهنگی نیاز دارد و تحولی که امام‌خمینی(ره) در انقلاب اسلامی رقم زدند، یک تحول مبتنی بر پشتوانه فکری و فرهنگ‌سازی هفت‌گانه است.» دکتر طهرانچی با اشاره به فرمایشات مقام‌معظم‌رهبری درخصوص تحولات هفت‌گانه‌ای که امام‌خمینی(ره) ایجاد کردند، گفت: «مقام‌معظم‌رهبری می‌فرمایند «یک تحول، تحول در روحیه خودگی و تسلیم ملت بود؛ به‌طوری که امام‌خمینی(ره) ملت خود و تسلیم را به یک ملت مطالبه‌گر تبدیل کردند. تحول دیگر، تحول در نگاه مردم به خودشان و به جامعه‌شان بود که نگاه حقارت‌پندارانه آنها را به احساس عزت و اعتماد به نفس تبدیل کردند تا خودشان تولوح حکومت را تعیین کنند.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «براساس همین تحول ایجادشده توسط امام‌خمینی(ره) است که مردم ۴۲ سال فراگرفته‌اند که باید در اتفاقات مهم کشور سهیم باشند. جنگ تحمیلی و عبور از فتنه‌ها با حضور مردم نشان داد که مردم درک کرده‌اند که می‌توانند مقتدرتر باشند.» وی با اشاره به اینکه مقام‌معظم‌رهبری می‌فرمایند «یک تحول دیگر از سوی امام‌خمینی(ره)، تحول در مطالبات اساسی مردم بود، به‌طوری که امام‌خمینی(ره) مطالبات حقیر، کوچک، محلی و محدود ملت را با شعار «نه شرقی، نه غربی» به مطالبه استقلال و آزادی و امور اساسی، بزرگ، انسانی و جهانی تبدیل کردند» و اماده‌اند: «در همین اساس، امور ایران اسلامی به جایی رسیده که دشمن نمی‌تواند با تحریم، ملت را از پای درآورد، چراکه مطالبات این مردم اساسی است.» دکتر طهرانچی تاکید کرد: «اکنون نیز که دانشگاه آزاد اسلامی در دوره تحول به‌سر می‌برد، برخی به‌عمد می‌خواهند افق دید اساتید بزرگ دانشگاه را پایین آورده و آن را کوچک جلوه دهند.» وی در ادامه تصریح کرد: «مقام‌معظم‌رهبری می‌فرمایند تحول دیگر که امام‌خمینی(ره) رقم‌زدند، تحول در نگاه به دین بود. «درواقع امام‌خمینی(ره) دین را به متن جامعه آوردند و به‌عنوان یک رهبر سیاسی بزرگ در نگاه مردم به دین ایجاد کردند و امروز ما نیز همان تحول را نیاز داریم.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «مقام‌معظم‌رهبری همچنین می‌فرمایند «یک حوزه دیگر از تحولی که حرکت کند، هیچ اتفاق خوبی نخواهد افتاد. ما در نسل جوان بود؛ ایشان به فکر و عمل جوانان اعتماد کردند؛ این به‌معنای واقعی کلمه یک تحول بود.»

دکتر طهرانچی افزود: «مقام‌معظم‌رهبری می‌فرمایند «تحول مهم دیگری که امام‌خمینی(ره) به‌وجود آوردند که شاید از بعضی از این تحولات مهم‌تر هم بود، تحول در نگاه به قدرت‌های جهانی و ابرقدرت‌ها بود. اما مراحل در دل مردم قرار داد که بدانند ابرقدرت‌ها شکست‌پذیر و ضربه‌پذیر هستند.» دیگر تحولی که از دیدگاه مقام‌معظم‌رهبری توسط امام راحل ایجاد شد، تحول در نگاه به آینده بود که به ایجاد تمدن نوین اسلامی منجر شد. امروز مردم به‌دنبال این هستند که تمدن نوین اسلامی را تشکیل دهند و اتحاد عظیم اسلامی را به‌وجود آورند و امت اسلامی را تشکیل دهند.»

برجسته‌ترین خصوصیت امام‌خمینی(ره) روحیه تحول‌خواهی و تحول‌انگیزی است

وی خاطرنشان کرد: «امام‌خمینی(ره)، مفهوم انقلاب را نیز برای ملت ایران تغییر دادند و مردم را از «منتظر خانه‌نشین» به «منتظر فعال» تبدیل کردند. نقش امام(ره) در ایجاد این تحول خانه‌نشین به فرماندهٔ فعال تبدیل کردند. رهبر کبیر انقلاب اسلامی در تمام حوادث ازجمله جنگ تحمیلی، در میانه میدان حضور داشتند. درواقع بنا به فرمایش مقام‌معظم‌رهبری، مهم‌ترین و برجسته‌ترین خصوصیت امام‌خمینی(ره)، روحیه تحول‌خواهی و تحول‌انگیزی ایشان است. درخصوص ایجاد تحول، نقش امام(ره) نقش یک معلم، اسناد و مدرس نبود، بلکه نقش یک فرمانده داخل در عملیات و نقش یک رهبر به معنای واقعی کلمه را داشت.» دکتر طهرانچی با تاکید بر اینکه برای ایجاد تحول باید از امام خمینی(ره) درس بگیریم، گفت: «هر جامعه زنده و پویا، به تحول احتیاج دارد. ما نیز در بخش‌های مختلف به یک تحول نیاز داریم. مقام‌معظم‌رهبری می‌فرمایند «در زمینه مسائل آموزشی واقعا احتیاج به تحول داریم. تحول در زمینه مسائل آموزشی این است که آموزش‌های دبیرستانی و حتی دبستانی را، آموزش‌های علمی قرار دهیم؛ عمقی و کاربردی، نه صرفا حفظی. درس‌ها و بحث‌های فایده‌محور را مطرح کنید؛ و ما باید بر همین اساس حرکت کنیم.»

دانشگاه‌ها نیازمند دروس فایده‌محور و حرکت تحولی هستند

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با تاکید بر اینکه در دانشگاه‌ها نیازمند دروس فایده‌محور و حرکت تحولی هستیم، تصریح کرد: «به فرموده مقام‌معظم‌رهبری، دانشگاه یکی از مراکز مهم تربیت قوه عاقله کشور است و استادان نقش ویژه‌ای در فرآیند ساخت و پرورش قوه عاقله برای اداره کشور دارند و اگر دانشگاه بخواهد این نقش را درست ایفا کند، الزاماتی وجود دارد که این الزامات شامل «درگیر شدن با مسائل کشور»، «تربیت فرهنگی، اخلاقی و هویتی دانشجویان» و «صیرورت و تحول مستمر و دائمی در محیط دانشگاه» است که باید مورد توجه قرار گیرد. نگاه تحولی مقام‌معظم‌رهبری یک نگاه جریانی است و نگاه لحظه‌ای نیست؛ این یک مسیر فکری است.»

باید در دانشگاه آزاد اسلامی با تأسی از اندیشه‌های امام‌خمینی(ره) یک تحول بزرگ ایجاد شود

وی در ادامه، خطاب به روسای استان‌های دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «ما امروز در دانشگاه آزاد اسلامی نیاز به تحول و حرکت تحولی داریم و باید با تأسی از اندیشه‌ها و مکتب امام‌خمینی(ره) که یک تحول بزرگ ایجاد کردند، در این مسیر حرکت کنیم.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه تحول در اجتماع، مبتنی بر تحول افراد آن جامعه است، گفت: «باید در یک حرکت متحول، تک‌تک افراد تحول‌خواه باشند. به فرموده مقام‌معظم‌رهبری، «امام‌خمینی(ره) تحول‌خواه و تحول‌آفرین بودند؛ و ما نیز باید از این مکتب درس بگیریم.» وی افزود: «اگر بخواهیم در جامعه‌ای تحول ایجاد شود، موارد زیر ازجمله «اثرات متقابل فرد و جامعه»، «خانواده به‌عنوان هسته بنیادین جامعه»، «نمادها و اسطوره‌ها»، «اقطاب اثرگذار»، «فرهنگ جامعه»، «نقش رهبران» و «مودت و عداوت به‌عنوان نیروی جاذبه و دافعه بین عناصر اجتماع» بسیار حائز اهمیت است.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «هر جامعه‌ای برای اینکه بخواهد تحول ایجاد کند، نیازمند مودت است. در فرهنگ سازمانی و برای رقم زدن تحول چیزی که ما را به هدف نزدیک می‌کند، مودت است.»

مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی با مودت به‌سمت حرکت تحولی قدم بردارد

دکتر طهرانچی با تاکید بر اینکه اولویت مودت در انقلاب اسلامی ایران قابل مشاهده است، خطاب به روسای استان‌های دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «متاسفانه برخی به‌دنبال این هستند که مانع مودت شوند و کسانی که مودت می‌آفرینند را حذف کنند، بنابراین لازم است تمام خانواده دانشگاه آزاد اسلامی دست در دست هم و با مودت به‌سمت حرکت تحولی قدم بردارند.»

حرکت تحولی نیازمند پشتوانه فکری، بسترسازی، فرهنگ‌سازی و پیاده‌سازی است

عضو هیات‌امنای دانشگاه آزاد اسلامی با تاکید بر اینکه در این دانشگاه یک باید و الزام وجود دارد و آن حرکت بر مدار تحول است، اظهار داشت: «اگر دانشگاه آزاد اسلامی بر مدار تحول حرکت نکند، هیچ اتفاق خوبی نخواهد افتاد. ما در حرکت تحولی به پشتوانه فکری، بسترسازی و فرهنگ‌سازی و درنهایت پیاده‌سازی نیاز داریم.» وی خاطرنشان کرد: «ارتقای علمی، گسترش فضای اخلاقی و حفظ کیان دانشگاه ازجمله ارکان تحول دانشگاه آزاد اسلامی است که مدنظر مقام‌معظم‌رهبری است که باید با دقت و تلاش پیگیری شود.»

دکتر طهرانچی افزود: «تحول دارای الزاماتی است که شامل دانش و برنامه‌ریزی (پشتوانه فکری و مدل پیاده‌سازی رهبر)، بینش و فرهنگ (تغییر نگاه، روحیه و سطح مطالبات) و کنش و پیاده‌سازی (برهبر از کار سطحی و دم‌دستی و دفعی) است.» وی با اشاره به اینکه ما باید با این اینکه مقدمه تحول رفتاری، تحول در بینش و نگرش است، گفت: «در نگاه سنتی، افزایش درآمد یا افزایش شاخص و افزایش بودجه برمبنای فرهنگ‌سازی صورت می‌گرفت، اما در نگاه تحولی که در دانشگاه آزاد اسلامی آغاز شده، افزایش درآمد یا افزایش توان حل مسائل مرتبط است و افزایش دانشجو برمبنای توجه به نیاز اشتغال منطقه خواهد بود.»

وی افزود: «با اینکه در سال ۹۳ و ۹۸ شاهد افزایش رشته در دانشگاه آزاد اسلامی بودیم، اما این اتفاق نه‌تنها متجربه افزایش تعداد دانشجو نشد، بلکه تعداد دانشجویان با کاهش چشمگیری نیز روبه‌رو شد، اما با تحولی که در دانشگاه صورت گرفت، امروز جمعیت دانشجویی به یک میلیون و ۱۷۰ هزار نفر رسیده که ۱۵۰ هزار نفر رشد داشته است. دلیل این مساله، اضافه شدن رشته‌های دانشگاهی نبود، بلکه تحول در نگاه، اعتماد به واحدها و حرکت مدیران واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی در این زمینه بود. درواقع به مردم ثابت کردیم که برای فرهنگ، اشتغال و ارتباطات فرزندان آنها حساس بوده و تمام توان خود را به کار می‌بریم.»

دانشگاه آزاد اسلامی به‌دنبال تبدیل به دانشگاهی «پرورش‌گر و توسعه‌دهنده فضای اقتلابی»، «سرآمد و باسخگو» و «کارآمد و پایدار» است

دکتر طهرانچی تاکید کرد: «به‌دنبال این هستیم که دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاهی در تراز انقلاب اسلامی، «پرورش‌گر و توسعه‌دهنده فضای انقلابی»، «سرآمد و باسخگو» و «کارآمد و پایدار» باشد. بر این اساس، با اتکا به توان مدیران واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی، یک برنامه توسعه مبتنی‌بر ۱۰ بسته کاری شامل «ارتقای کیفیت و کارآمدی دوره‌های تحصیلی»، «ارتقای تربیت، اخلاق معنوی و هویتی»، «ارتقای باسخگویی و قابلیت حل مساله»، «توسعه فناوری، نوآوری و کارآفرینی»، «ارتقای جایگاه بین‌المللی و الهام‌بخشی»، «پیشرفت علمی مرجعیت‌ساز و تمدن‌آفرین»، «فعالیت منسجم و هم‌افزای شبکه‌ای»، «تحول در فرهنگ سازمانی»، «سازمان یادگیرنده» و «بهره‌وری و پایداری اقتصادی» تهیه شده است.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی خاطرنشان کرد: «این برنامه تحولی یک شروع بود که ان‌شاءالله با همراهی تمامی مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی، سال آینده، سال اقدامات پیاده‌ساز برنامه تحولی باشد.» وی در پایان ضمن قدردانی از حمایت‌های دکتر ولایتی، رئیس هیات موسس و هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «به‌حق ایشان در حرکت تحولی که در دانشگاه آزاد اسلامی رقم خورده، نقشی اساسی داشته و با حمایت‌های بی‌دریغ پشتوانه‌ای برای دانشگاه آزاد اسلامی هستند.»

سخنرانان دیگر مراسم گرامیداشت سالگرد پیروزی انقلاب چه گفتند؟

در این نشست سه‌ساعته جمعی از معاونان و مدیران دانشگاه آزاد اسلامی نیز ضمن تشریح اقدامات صورت‌گرفته در حوزه متبوع خود به بیان برنامه‌های تحولی و در دست اجرا و همچنین ارائه نقطه‌نظرات و دیدگاه‌ها در این رابطه پرداختند. علی سروری‌مجد، رئیس مرکز حوزه ریاست، روابط عمومی و هماهنگی امور استان‌ها در این مراسم با تبریک ولادت باسعادت حضرت فاطمه‌زهرا(س) و دهه مبارک فجر، گفت: «نشست مجازی روسای استان‌های دانشگاه آزاد اسلامی در حضور هیات‌رئیسه این دانشگاه در چهل‌ودومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی با عنوان «دانشگاه آزاد اسلامی، مولود انقلاب اسلامی» برگزار می‌شود.» وی افزود: «در این جلسه برنامه‌های تحولی یک استانشرح دکتر طهرانچی، قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و اقدامات آتی مطرح می‌شود.»

هیات‌ممیزه مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی به ۲ هیات‌ممیزه افزایش یافت

بیژن رنجبر، قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در این مراسم با اشاره به ارتقای علم‌وفناوری در این دانشگاه، اظهار داشت: «فعالیت‌های خیلی خوب و چشمگیری در این خصوص انجام شده است. در همین راستاطرح حق‌جذب‌سرآمدن علمی دانشگاه آزاد اسلامی به‌منظور افزایش انگیزه اعضای هیات‌علمی جهت افزایش کیفیت تولیدات علمی در مسیر انجام پژوهش‌های تاثیرگذار و ارتقای جایگاه دانشگاه در نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی به‌تصویب هیات‌امنای مرکزی رسید.» وی اظهار داشت: «آن دسته از اعضای هیات‌علمی که بتوانند در مجلات یک درصد اول فهرست موضوعی مقالات خود را به چاپ برسانند یا تولیدات علمی آنها به دلیل کیفیت بالا در لیست مقالات پرارستناد Highly Cited پایگاه کلاریوت آنالیتیک (Web of Science) قرار گیرد نیز مشمول دریافت این حق جذب خواهند بود. همچنین اعضای هیات‌علمی دارای شاخص H اسکوپوس بالا نیز از این طرح بهره‌مند خواهند شد.» رنجبر با بیان اینکه دانشگاه آزاد اسلامی دارای ۲۲ هزار عضو هیات‌علمی است، گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی با این حجم استاد تنها دارای یک هیات‌ممیزه بود و فرآیند ارتقای اعضای هیات‌علمی به کندی و طی چند سال انجام می‌شد، قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «با کمک دکتر طهرانچی و با همکاری و موافقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، هیات ممیزه مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی به ۲ هیات‌ممیزه افزایش یافت. این دو هیات‌ممیزه با عدالت آموزشی یکسان، پرونده‌ها را بررسی می‌کنند. این موضوع سبب شد در بازه زمانی ۲۶ شهریورماه ۹۹ تا ۵ بهمن‌ماه ۴۶۷،۹۹ پرونده اعضای هیات‌علمی ارتقا پیدا کند.»

باید از اساتید انقلابی و توانمند این دانشگاه در سراسر کشور بهره ببریم

محمد شریفانی، مسئول نهاد نمایندگی مقام‌معظم‌رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی با تبریک با ذکر احادیثی درخصوص بافضیلت‌ترین و بادوام‌ترین اعمال، گفت: «انقلاب اسلامی عمل صالحی بود که پایداری خود را نه‌فقط در مقاومت‌ها و ایهت و استقامت حفظ کرده است.» شریفانی اظهار داشت: «مقام‌معظم‌رهبری نیز بعد از امام خمینی(ره) به‌خوبی از مظلوم جمهوری اسلامی ایران پاسداری کردند و در مواقع بحرانی کشور نظام را به شایستگی هدایت و رهبری کردند.» وی با تاکید بر گستردگی و جامعیت انقلاب آزاد اسلامی، خاطرنشان کرد: «باید از اساتید انقلابی، دانشمند و با بصیرت این دانشگاه در سراسر کشور بهره ببریم و سلسله‌نشست‌هایی با محوریت تبیین انقلاب اسلامی برای دانشجویان برگزار خواهد شد.»

ادامه در صفحه ۵

ادامه از صفحه ۴

«مکتبی بودن» و «مردمی بودن»، ۲ ویژگی انقلاب اسلامی است

فرزاد جهان‌بین، معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی در این مراسم «مکتبی بودن» و «مردمی بودن» را دو ویژگی انقلاب اسلامی دانست و گفت: «مهم‌ترین وظیفه ما ایجاد تحول از زیانگاه دین برای کنشگری مردم (دانشگاهیان) است. برای این تحول، تحول در نوع نگاه به فرهنگ و نگاه به مردم ضروری است. همراه این تحول، بسترسازی، تسهیل اقتضائات و رفع موانع مهم است.» وی با تاکید بر اینکه دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاهی تمدن‌ساز است، اظهار داشت: «دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی به فرهنگ به‌عنوان یک زیرساخت نگاه می‌کند، از این رو معاونت فرهنگی و اجتماعی در این دانشگاه دارای جایگاه ویژه و قدرتمند است.»

عمور از تمرکزگرایی در دانشگاه آزاد اسلامی آغاز شده است

محمدمهدی فداکار، معاون توسعه مدیریت و منابع دانشگاه آزاد اسلامی در این مراسم با تاکید بر اینکه عبور از تمرکزگرایی در دانشگاه آزاد اسلامی آغاز شده است، گفت: «در راستای حرکت اختیارات زیادی به استان‌ها واگذار شده است.» وی درخصوص تبدیل وضعیت کارکنان قراردادی به رسمی گفت: «تبدیل وضعیت کارکنان دارای شرایط پس از استعلام گزینش به‌زودی انجام خواهد شد و تاکنون بیش از هزار مورد، بازخریدی کارکنان صورت گرفته است.» فداکار تاکید کرد: «امیدواریم نظام پرداخت حقوق و دستمزد که ماه‌هاروی آن کار کارشناسی شده، در جلسه پیش از سال جدید هیات‌امنای مرکزی به‌تصویب برسد.» وی با اشاره به شرایط جدید بیمه تکمیلی کارکنان و اعضای هیات‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی، خاطرنشان کرد: «به‌منظور افزایش فاوه‌وضایتمندی کارکنان و اساتید، موضوع بازنگری و واگذاری خدمات بیمه‌ای دانشگاه در دستور کار قرار گرفت. در همین راستا مناقصه بیمه مازاد درمان دانشگاه آزاد اسلامی برگزار و شرکت بیمه ملت در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ انتخاب شد.» فداکار اظهار داشت: «در قرارداد سال بیمه‌ای جدید، علاوه‌بر افزایش سقف تعهد خدمات دندانپزشکی از ۲ میلیون ریال به ۱۵ میلیون ریال به‌صورت شناور خانواده، پوشش ویزیت و دارو نیز به تعهدات سال‌های گذشته افزوده شده است.» معاون توسعه مدیریت و منابع دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «همچنین مقرر شد درصورت مراجعه بیمار به مراکز غیرطرف قرارداد، بازپرداخت خسارت و هزینه‌های درمان در مدت ۷ الی ۱۰ روز پس از ارائه اسناد هزینه، انجام شود.»

دانشگاه آزاد اسلام